

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 29.08.2022 08:30

Sted:

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.

på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 22.08.2022

For leder i Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023, Ole Sverre Spigseth

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023 29.08.2022 3

Saker til behandling

31/22 Sak S-31/22 Referater, orienteringer og diskusjoner	5
32/22 Sak S-32/22 Samtale med ordfører	12
33/22 Sak S-33/22 Samtale med kommunedirektør	13
34/22 Sak S-34/22 Rapportering til kontrollutvalget om "forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen" 2021	15
35/22 Sak S-35/22 Prosjektplan FR - "Tidlig innsats" i barnehage og første skoleår	19
36/22 Sak S-36/22 Beredskap - Kommunens fokus	30
37/22 Sak S-37/22 Status oppdragsavtale 1. halvår 2021	31
38/22 Sak S-38/22 Forslag til oppdragsavtale 2023	36
39/22 Sak S-39/22 Eventuelt	42

MØTEINNKALLING

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 29.08.2022 kl. 08:30
Sted: Møterom Skarnes
Arkivsak: 18/00083

Sted	Møterom Skarnes
Tid	Mandag 29.08.2022 kl 08.30

Kontrollutvalgets medlemmer:	Ole S. Spigseth (H) - leder Veslemøy Nordset (BL) – nestleder Grete Sparby (AP) Terje Hagen (PP) Bjørg Thoner (SP)
Foreløpig innkalt varamedlem:	
Mulig forfall:	
Ordfører:	Ordfører Knut Hvithammer
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/Rolf Berg oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Magnus Michaelsen/Jo Erik Skjeggstad
Innkallingen sendes også til:	Daglig leder i Revisjon Øst IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av innkallingen sendes til:	Varamedlemmene (til orientering) Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug
Invitert til sak:	Ordfører Knut Hvithammer til sak 32/22 Kommunedirektør Anita Orlund til sakene 33/22 Revisjon Øst IKS til sakene 34-35/22, 37/22 og 38/22 Administrasjonen 36/22

Hele sakslisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/sor-odal-kommune/ og på kommunens hjemmeside.
--	---

SAKSKART			Ca. kl.	Hvem deltar
Saker til behandling				
31/22	19/00032-38	Sak S-31/22 Referater, orienteringer og diskusjoner	08.30	
32/22	18/00066-54	Sak S-32/22 Samtale med ordfører	09.15	Ordfører

33/22	18/00066-55	Sak S-33/22 Samtale med kommunedirektør	09.45	Kom.dir.
34/22	18/00010-123	Sak S-34/22 Rapportering til kontrollutvalget om "forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen" 2021	10.30	Revisjon
		LUNSJ	11.00	
35/22	22/00025-1	Sak S-35/22 Prosjektplan FR - "Tidlig innsats" i barnehage og første skoleår	11.30	Revisjon
36/22	20/00002-5	Sak S-36/22 Beredskap - Kommunens fokus	12.15	Adm.
37/22	18/00010-124	Sak S-37/22 Status oppdragsavtale 1. halvår 2021	13.00	Revisjon
38/22	18/00010-125	Sak S-38/22 Forslag til oppdragsavtale 2023	13.30	Revisjon
39/22	18/00089-55	Sak S-39/22 Eventuelt	14.00	

Arkivsak-dok. 19/00032-38
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

29.08.2022

SAK S-31/22 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2022.

Saksframstilling:

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
  - Saker fra formannskapet – Ole Sverre Spigseth
  - Saker fra oppvekst og kultur – Grete Sparby og Bjørg Thoner
  - Saker fra næring, miljø og klimautvalget – Terje Hagen
  - Saker fra helse og omsorg – Veslemøy Nordset
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker er en del av tiltaksplanen i hvert kontrollutvalgsmøte. Endelig oppfølgingsliste er vedlagt kontrollutvalgets årsrapport som legges ut på www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/sør-odal under «Sentrale dokumenter».
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer
- Tilsynssaker. Sekretariatet orienterer fortløpende om tilsynsrapporter i møtene. Hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over rapporter og oppfølginger.

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

Tiltaksplan og oppfølging av saker Sør-Odal kommune 2022

Utgangspunktet for oppgaver knyttet til:

- regnskapsrevisjon er bl.a. relatert til § 3 i forskrift om kontrollutvalget og revisjon og koml. § 24-9.
- forvaltningsrevisjon er bl.a. relatert til koml. § 23-3, samt plan for forvaltningsrevisjon.
- eierskapskontroll er bl.a. relatert til koml. § 23-4, samt plan for eierskapskontroll.
- kontrollutvalgets påseansvar er bl.a. relatert til koml. § 23-2.
- budsjettbehandlingen er bl.a. bl.a. relatert til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. (Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet.)
- kontrollutvalgets rapportering er bl.a. relatert til koml. § 23-5.

Møte	Kontrollutvalgets saker 2022
Fortløpende rapportering	<ul style="list-style-type: none"> • Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. • Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. • Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): <ul style="list-style-type: none"> ○ Saker fra formannskapet – Ole Sverre Spigseth ○ Saker fra oppvekst og kultur – Grete Sparby og Bjørg Thoner ○ Saker fra næring, miljø og klimautvalget – Terje Hagen ○ Saker fra helse og omsorg – Veslemøy Nordset • Grete Sparby og Terje Hagen er kontrollutvalgets representant i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med ordfører og kommunedirektør (før 12. med kommunedirektør). • Orienteringer fra kommunedirektøren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. ○ Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). ○ Oppfølging av kommunestyrevedtak (hyppighet avtales senere) ○ Sykefravær. ○ Tilsynssaker. • Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). • Sekretariatets oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. • Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
Mandag 07.02.22	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av brukerundersøkelsen og strategi med handlingsplan 8 LØFT – Utviklingshemmedes rettigheter på alle livsområder • Kontrollutvalgets årsrapport (oversendes KS til behandling) • Statusrapport oppdragsavtalen 2021, 2. halvår (31.12.21) • Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon for 2021 • Interimrapport regnskapsrevisjon, revisjonsåret 2021 • Oppdragsansvarlige revisorers habilitetserklæring for 2022
Mandag 21.03.22	<ul style="list-style-type: none"> • FR – Innkjøp – Oppfølging (innen 31. mars 2022) • FR – Beredskap – Oppfølging (innen 31. mars 2022) • Oppfølging av økonomiplanen og at vedtak om økte gebyrer ikke er implementert for 2021, gamle satser er brukt fra adm.

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

Møte	Kontrollutvalgets saker 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Info. fra komm.dir. om avviksrapportering og oppfølging av avvik generelt (jf. sak 03/22) • Orientering fra Samfunnsutvikling (teknisk), jf. sak 10/22 • Internkontroll/system for oppfølging av pol. vedtak – komm.dir (jf. sak 57/21)
Onsdag 18.05.22	<ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over statlige tilsynsrapporter (under referater og orienteringer) • Nærmere informasjon om avvik innen helse og omsorg og Glommasvingen – informasjon, se sak 20/22 • Oppfølging av Statsforvalterens Tilsynsrapport for Glommasvingen, jf. sak 47/21 • FR – GIR – Oppfølging (anbefalinger til kommunen), jf. sak 17/21 (22.03.21) • EK Rapport – Overordnet eierskapskontroll • KUs uttalelser til årsregnskap/årsberetning • Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2021
Mandag 29.08.22	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering til kontrollutvalget om FELK 2021 • Beredskap – kommunens fokus. • Status oppdragsavtale 1. halvår 2022 • Prosjektplan FR – tidlig innsats barn
Mandag 17.10.22	<ul style="list-style-type: none"> • Orientering om revisjonsstrategien • Budsjett for tilsyn og kontroll • Oppfølging Revisjons årsavslutningsbrev • Rapport FR – Barn og unges oppvekstvilkår i Sør-Odal (innen 1. mars 2022) •
Mandag 28.11.22	<ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over statlige tilsynsrapporter (under referater og orienteringer) • Rapport fra beredskapsøvelse (planlegges gjennomført i september) • Oppfølging Årsavslutningsbrev
2023	<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligere oppfølging av FR Innkjøp, se sak 15/22

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
07.02.22	01/22	Referater, orienteringer og diskusjoner	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	02/22	Samtale med ordfører	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	03/22	Samtale med kommunedirektør	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra kommunedirektøren til orientering.				✓
	04/22	Oppfølging av brukerundersøkelsen og strategi med handlingsplan 8 LØFT – Utviklingshemmedes rettigheter på alle livsområder	Kontrollutvalget tar redegjørelsene fra administrasjonen til orientering.				✓
	05/22	Kontrollutvalgets årsrapport 2021	1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2021 vedtas. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: o Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2021 til orientering.	KS	Behandlet i KS 31.3.22 sak 026/22		✓
	06/22	Revisjonens habilitetserklæring for 2022	Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes og regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet for Sør-Odal kommune for 2022 til orientering.				✓
	07/22	Statusrapport oppdragsavtaen 2021, 2. halvår	Kontrollutvalget tar statusrapport for oppdragsavtalen pr. 31.12.21 til orientering.				✓
	08/22	Interimrapport regnskapsrevisjon, revisjonsåret 2021	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering.				✓
	09/22	Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon for 2021	Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av vedlegg 1.				✓
	10/22	Eventuelt	Ingen vedtak.				✓
21.03.22	11/22	Referater, orienteringer og diskusjoner	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	12/22	Samtale med kommunedirektør	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsen fra kommunedirektør til orientering.				✓
	13/22	Internkontroll og system for oppfølging av politiske vedtak	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar den til orientering.				✓

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

	14/22	Info om avviksrapportering og oppfølging av avvik generelt	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar den til orientering.				✓
	15/22	Oppfølging – FR Innkjøp	Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra rådgiver til orientering.				✓
	16/22	Oppfølging – FR Beredskap	Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra administrasjonen til orientering.				✓
	17/22	Orientering fra samfunnsutvikling	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar den til orientering.				✓
	18/22	Samtale med ordfører	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	19/22	Oppfølging – Fellesmøte med Visit Kongsvingerregionen	Kontrollutvalget tar saken til orientering.				✓
	20/22	Eventuelt	Sekretariatsleder følger opp den nevnte saken i tiltaksplanen.				✓
18.05.22	21/22	Referater, orienteringer og diskusjoner	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	22/22	Samtale med kommunedirektør	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsen fra kommunedirektøren til orientering.				✓
	23/22	Årsregnskap og årsberetning	Kontrollutvalgets uttalelse til Sør-Odal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2021, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.	KS			
	24/22	Avslutningsbrev for revisjonsåret 2021	Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS				✓
	25/22	Samtale med ordfører	Kontrollutvalget Tar samtale med ordføreren til orientering.				✓
	26/22	Rapport-Overordnet eierskapskontroll	1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten om Overordnet eierskapskontroll i Sør-Odal kommune til orientering. 2. Saken oversende kommunestyret med følgende forslag til vedtak: a. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om Overordnet eierskapskontroll i Sør-Odal kommune til orientering. b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger. c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1. mars 2023	KS			
	27/22	Vurdering av ny forvaltningsrevisjon knyttet til «tidlig innsats» i barnehage og første skoleår.		KS	Behandlet i KS 16.6.22 Sak 054/22		✓

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

	28/22	Nærmere informasjon om avvik (Helse, omsorg og Glommasvingen)	Kontrollutvalget tar kommunikasjonssjefens informasjon til orientering.					✓
	29/22	Oppfølging av FR GIR IKS	Kontrollutvalget tar kommunikasjonssjefens redegjørelse til orientering og finner at anbefalingene er fulgt opp i tilstrekkelig grad.					✓
	30/22	Eventuelt	Det var ingen forslag til vedtak.					✓
29.08.22	31/22	Referater, orienteringer og diskusjoner						
	32/22	Samtale med ordfører						
	33/22	Samtale med kommunedirektør						
	34/22	Rapportering til kontrollutvalget om FELK 2021						
	35/22	Prosjektplan FR – «tidlig innsats» i barnehage og første skoleår						
	36/22	Beredskap – kommunens fokus						
	37/22	Status oppdragsavtale 1. halvår 2021						
	38/22	Forslag til oppdragsavtale 2023						
	39/22	Eventuelt						
17.10.22		Referater, orienteringer og diskusjoner						
		Eventuelt						
28.11.22		Referater, orienteringer og diskusjoner						
		Eventuelt						

KONTROLLUTVALGET I SØR-ODAL KOMMUNE

Forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroller	Frist	Oppfølging	Notater
GIR	Våren 2020	Oppfølging behandlet 22.03.21, jf. sak 17/21. Oppfølging av selskapet ansett som avslutt, KU ønsker å følge opp anbefalingene som gjelder kommunen i denne saken.	Sak 17/21, 22.03.21
Beredskap	Innen juni 2021	Innen 31.03.22. Følges opp 29.8.22	Behandlet 06.09.21
Innkjøp	Februar 2021	Innen 31.03.22	Behandlet 06.09.21
Barn og unges oppvekst i Sør-Odal	Mars 2022		Utsatt til oktober 22
Overordnet eierskapskontroll	Nyåret 2022	Oppfølging innen 1. mars 2023	Behandles 21.03.22

Arkivsak-dok. 18/00066-54
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023	29.08.2022

SAK S-32/22 SAMTALE MED ORDFØRER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Knut Hvithammer til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Sør-Odal kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Arkivsak-dok. 18/00066-55
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023	29.08.2022

SAK S-33/22 SAMTALE MED KOMMUNEDIREKTØR

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra kommunedirektøren til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektør Anita Orlund til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Sør-Odal kommune. Kontrollutvalget ber om at kommunedirektør orienterer om saker som hun anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse temaer som vil være naturlig å gjennomgå i samtalen med kommunedirektør:

- *Kontrollutvalget ønsker en orientering fra kommunedirektør om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet. Naturlig å bruke tertialrapportene til slik orientering.*
- *Orientering om anmeldelser og varslinger dersom de er alvorlige, gjentakende (avtegner et mønster) eller dersom de må anses å være av spesiell interesse for kontrollutvalget.*
- *Orientering om åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av særskilte KS-saker.*
- *Orientering om sykefraværet i kommunen dersom dette har en generell stigende tendens og/eller man har en tydelig negativ utvikling på enkelte enheter*

Dersom det er spesielle temaer kontrollutvalget ønsker en nærmere orientering om, får kommunedirektøren en bestilling i god tid før møtet. Bestillingen etterstrebes å være så

spesifikk som mulig når kontrollutvalget ber om spesiell informasjon i en sak. Informasjonen som etterspørres må anses som relevant for kontrollutvalgets oppgave, ansvar og myndighet.

Arkivsak-dok. 18/00010-123
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

29.08.2022

SAK S-34/22 RAPPORTERING TIL KONTROLLUTVALGET OM "FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN" 2021

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering.

Vedlegg:

1. Uttalelsene fra Revisjon Øst IKS, datert 22.06.22.

Saksframstilling:

Etter den nye kommuneloven § 24-9 skal regnskapsrevisor "se etter at kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak". Dette er en ny oppgave for regnskapsrevisor. Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering og skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av rapporten.

Det er utarbeidet en ny revisjonsstandard for dette oppdraget (RSK 301) og revisjonens uttalelse er basert på denne standarden.

Revisor la frem en plan for etterlevelseskontrollen i Kontrollutvalgsmøtet 29.11.21, jf. sak S-59/21.

Temaet valgt for etterlevelseskontrollen var: **Etteroppgjør ved langtidsopphold i institusjon**, og revisor har kontrollert følgende problemstilling:

1. Foretar kommunen etteroppgjør ved langtidsopphold i tråd med reglene i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Revisor har kontrollert etteroppgjør for beboere på langtidsopphold i institusjon for perioden fra 01.01.2020 til 31.12.2020.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Sør-Odal kommune ikke i det alt vesentligste har etterlevd bestemmelsene i lov og forskrift som gjelder for etteroppgjør ved langtidsopphold i institusjon.

Til kontrollutvalget i Sør-Odal kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Sør-Odal kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Kontroll av kommunens etterlevelse av bestemmelsene i lov og forskrift som gjelder for etteroppgjør ved langtidsopphold i institusjon. Vi har kontrollert:

1. Foretar kommunen etteroppgjør ved langtidsopphold i tråd med reglene i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester?

Vi har kontrollert etteroppgjør for beboere på langtidsopphold i institusjon for perioden fra 01.01.2020 til 31.12.2020.

Kriterier er hentet fra:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 11-2.
- Forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjenester kapittel 1 (i institusjon).

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Øst IKS et tilstrekkelig

kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Sør-Odal kommune ikke i det alt vesentligste har etterlevd bestemmelsene i lov og forskrift som gjelder for etteroppgjør ved langtidsopphold i institusjon.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Sør-Odal kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Kongsvinger, 22. juni 2022

Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Terje Harstad
regnskapsrevisor

Kopi:
Kommunedirektøren

Arkivsak-dok. 22/00025-1
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

29.08.2022

SAK S-35/22 PROSJEKTPLAN FR - "TIDLIG INNSATS" I BARNEHAGE OG FØRSTE SKOLEÅR

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til vedtak i sak S-27/22, jf. sak KS-054/22 og vedtar oppstart av forvaltningsrevisjon knyttet til *Tidlig innsats i barnehage og de første skoleår*.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
  1. **Klarer kommunen, gjennom tidlig innsats, å forebygge utfordringer for barn i barnehage og 1.-4. trinn på barneskolen?**
  2. **Sikrer kommunen at alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning fanges opp tidlig, og gis den hjelpen de har behov for?**
3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på om lag 320 timer. Kontrollutvalget ber om at endelig rapport ferdigstilles i mars/april 2023.
5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.

Vedlegg:

1. Utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon Tidlig innsats i Sør-Odal kommune

Saksframstilling:

Kontrollutvalget vedtok i møtet den 18.5.22 bestilling av en prosjektplan knyttet til «tidlig innsats» i barnehage og de første skoleårene i Sør-Odal kommune. Ettersom et slikt prosjekt ikke fulgte av vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, ble følgende vedtak fattet:

1. *Kontrollutvalget bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i «tidlig innsats» i barnehage og de første skoleår.*
2. *Prosjektplanen legges fram i neste møte.*
3. *Saken sendes over til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:*

- *Kontrollutvalget bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i tidlig innsats i barnehage og de første skoleår som utgangspunkt for et forvaltningsrevisjonsprosjekt relatert til dette temaet.*

Saken ble behandlet i kommunestyret den 16.6.22, jf. sak 054/22. Kommunestyret sluttet seg enstemmig til kontrollutvalgets forslag og bestillingen av prosjektplan ble bekreftet ovenfor Revisjon Øst i e-post fra sekretariatet den 24.6.22.

Nå foreligger prosjektplanen, jf. vedlegg 1.

I prosjektplanen foreslås det følgende problemstillinger:

- 1. Klarer kommunen, gjennom tidlig innsats, å forebygge utfordringer for barn i barnehage og 1.-4. trinn på barneskolen?**
- 2. Sikrer kommunen at alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning fanges opp tidlig, og gis den hjelpen de har behov for?**

Det sies videre i prosjektplanen at prosjektet planlegges oppstart i oktober/november og endelig rapport er planlagt ferdigstilt for behandling i kontrollutvalget i mars/april. Prosjektet vil ha en ramme på ca. 320 timer.

Kontrollutvalget tar en diskusjon i møtet, om de er tilfredse med de problemstillingene som er foreslått fra revisjonens side.

Revisjon Øst IKS

PROSJEKTPLAN

TIDLIG INNSATS

SØR-ODAL KOMMUNE 2022

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
<https://www.revisjon-ost.no>
E-post: post@rev-ost.no
Org. nr.: 974 644 576 MVA

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn og bestilling fra kontrollutvalget.....	3
2	Definisjoner	3
3	Risiko og vesentlighet.....	5
4	Formål og forslag til problemstillinger	6
5	Aktualitet og nytteverdi	7
6	Kilder til revisjonskriterier	7
7	Metode for datainnsamling.....	8
8	Organisering og ansvar.....	9

Foto på forside: Fra kommunens arkiv

1 Bakgrunn og bestilling fra kontrollutvalget

I henhold til Kommuneloven § 23-2, punkt c, skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak (§ 23-3, første ledd).

Kontrollutvalget i Sør-Odal kommune avholdt kontrollutvalgsmøte den 18. mai 2022. Det ble fattet enstemmig vedtak i sak 27/22 om at:

1. Kontrollutvalget bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i «tidlig innsats» i barnehage og de første skoleår.
2. Prosjektplanen legges fram i neste møte.
3. Saken sendes over til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
  - Kontrollutvalget bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i tidlig innsats i barnehage og de første skoleår som utgangspunkt for et forvaltningsrevisjonsprosjekt relatert til dette temaet.

2 Definisjoner

Tidlig innsats i barnehage og de første skoleår er tett knyttet til *spesialpedagogisk hjelp* og *spesialundervisning*. Det følgende er en redegjørelse for enkelte sentrale begreper i denne forbindelse:

Spesialpedagogisk hjelp:

Det følger av barnehageloven § 31 at barn under skolepliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp av kommunen dersom de har behov for det, uavhengig av om de går i barnehage eller ikke. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er regulert i samme bestemmelse, og handler om å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige, sosiale og motoriske ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp omfatter altså et større spekter av hjelpetiltak enn spesialundervisning, som i all hovedsak omhandler særskilte pedagogiske tiltak og hjelpemidler.

Vilkåret for å få spesialpedagogisk hjelp er at barnet har et *særlig behov* for slik hjelp. I den formuleringen ligger et krav om at barnet må ha et behov som skiller seg fra, eller er mer omfattende, enn det behovet barn på samme alder vanligvis har. PP-tjenesten (heretter PPT), som sakkyndig instans, skal vurdere om vilkåret er oppfylt, og kommunen fattet enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp på bakgrunn av sakkyndig vurdering jf. barnehageloven §§ 34 og 35.

Den øvre grense for spesialpedagogisk hjelp er når barnet har nådd opplæringspliktig alder. Den opplæringspliktige alderen inntreffer vanligvis det kalenderåret barnet fyller seks år. Når barnet begynner på sitt opplæringsløp i skolen er det bestemmelsene om spesialundervisning i opplæringsloven som gjør seg gjeldende.

Spesialundervisning:

Retten til spesialundervisning reguleres i opplæringsloven § 5-1. Spesialundervisning er definert som undervisning som avviker fra det ordinære opplæringsstilbudet. Hvis eleven ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen innenfor det ordinære tilbudet, kan eleven ha rett til utredning for og tilbud om spesialundervisning.

Elevens rett til spesialundervisning er en individuell rettighet. Dersom eleven oppfyller vilkåret, har eleven krav på spesialundervisning. Det er kommunen, ofte med delegert myndighet til rektor, som er

ansvarlig for at eleven får dette tilbudet. Tilbudet kan ikke avvises eller begrenses med begrunnelse i for eksempel ressurser eller økonomi jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd.

En sentral retningslinje i forbindelse med spesialundervisning er *likeverdsprinsippet*.¹ Dette prinsippet innebærer at elever med rett til spesialundervisning skal ha et opplæringstilbud som er likeverdig med det tilbudet andre elever får. Spesialundervisningen er likeverdig når en elev med spesielle opplæringsbehov får de samme mulighetene til å nå målene sine som andre elever har for å realisere sine mål innenfor det ordinære tilbudet.

Tilpasset opplæring:

Prinsippet om tilpasset opplæring favner både ordinær opplæring og spesialundervisning, og dreier seg om de tiltakene skolen setter inn for å sikre at alle elever får best mulig utbytte av opplæringen. Tilpasset opplæring er altså ikke et mål i seg selv, men et middel for at elevene skal oppleve økt læringsutbytte. Rent praktisk er tilpasset opplæring knyttet til organiseringen av opplæringen, pedagogiske metoder, undervisningsopplegg, progresjon og vurdering. Prinsippet er forankret i fellesskolens mål om inkluderende opplæring og likeverdsprinsippet.

Det er hensiktsmessig å avklare at spesialundervisning også er tilpasset opplæring, men ikke all tilpasset opplæring er spesialundervisning. Tilpasset opplæring skal gi handlingsrom i opplæringen, og det er viktig at skolen bevisst bruker dette handlingsrommet før rektor ber om en sakkyndig vurdering fra PPT. Skolen skal, jf. opplæringsloven § 5-4, kartlegge, vurdere og eventuelt prøve ut nye tiltak på skolen innenfor rammene av ordinær opplæring, herunder tilpasset opplæring. Mange av behovene for hjelp og støtte kan møtes innenfor rammen av tilpasset opplæring. Denne rammen omfatter også lærertetthet, lærernes kompetanse, pedagogiske praksis og ledelse ved den enkelte skolen. Hvordan kommunen utnytter disse ressursene er avgjørende for hvordan skolen legger til rette for tilpasset opplæring. Dersom skolen ikke har de nødvendige ressursene som skal til, bør skolen få tilført flere ressurser, før saken henvises til PPT for sakkyndig vurdering.²

Tidlig innsats:

En grunnleggende utfordring i norske barnehager og skoler, er at læringsutfordringer som oppstår tidlig, i for stor grad får utvikle seg og forsterke seg over tid. Tidlig innsats kan være med å forhindre dette. Tidlig innsats innebærer å sette i gang tiltak med en gang det er behov for det, når som helst i livsløpet. Med tidlig innsats kan man unngå at vansker blir unødvendig store, og at det oppstår tilleggsvansker.

Viktigheten av tidlig innsats er blant annet understreket ved at det i 2018 ble føyet til en bestemmelse i opplæringsloven § 1-4, om at det på 1. til 4. trinn i skolen skal sørges for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving og regning, raskt skal få egnet intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd. I forarbeidene til loven blir det pekt på at læring er en selvforsterkende prosess der tidlig læring fostrer mer læring. Dersom det ikke blir satt i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet, blir forskjellene i læringsutbytte mellom elevene forsterket, og de risikerer å bli større utover i opplæringsløpet.³

I og med at tidlig innsats omhandler å fange opp personer så tidlig som mulig, må det sees i sammenheng med pliktene kommunale tjenester har for oversikt, kartlegging, prøver, og underveisvurderinger innenfor flere tjenesteområder, herunder barnehage, helsestasjon, barnevern, skole med flere.

¹ Veileder til spesialundervisning, Utdanningsdirektoratet 11.01.21

² Ibid.

³ Prop. 52 L (2017-2018).

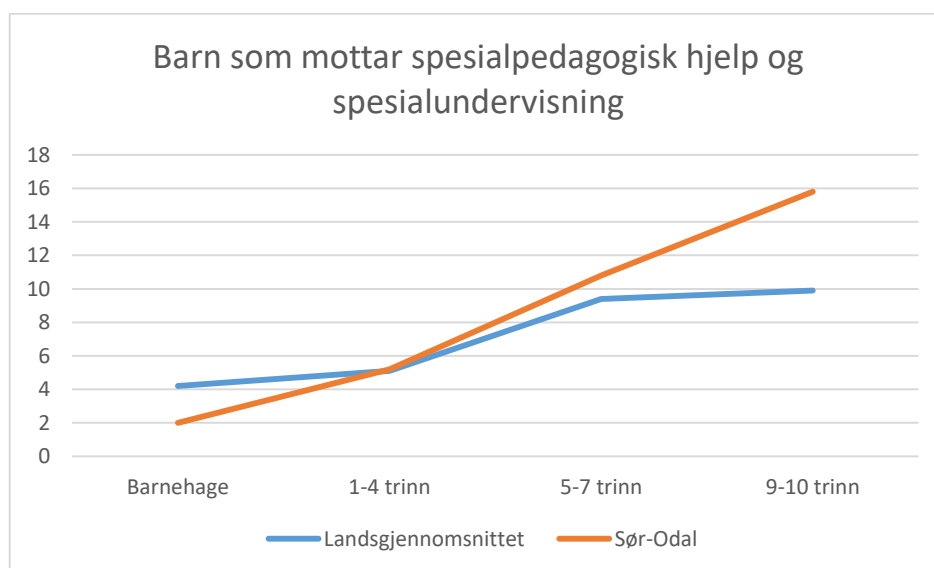

3 Risiko og vesentlighet

Tidlig innsats rettet mot barn som trenger spesialpedagogisk hjelp kan være utfordrende, spesielt gjelder det barn som ikke går i barnehage. I 2021 gikk 95,6 % av barn i Sør-Odal mellom 1 og 5 år i barnehage. Av minoritetsspråklige barn gikk 78,7 % i samme aldersgruppe i barnehage.⁴ I disse gruppene er det øvrige offentlige instanser som må fange opp barna med behov for spesialpedagogisk hjelp. Øvrige offentlige instanser kan her omfatte helsestasjon og barnevernet. Spørsmålet er hvorvidt det blir gjort, og om det derfor er risiko for at kommunen ikke følger opp sine plikter etter barnehageloven § 31.

I Sør-Odal kommune var det i 2021, 2 % av barna i kommunale barnehager som mottok spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven § 19a. I landet for øvrig var tallet 4,2 %.⁵ Årsakene til dette spriket kan være mange, men det er nærliggende å stille spørsmål ved om kommunen faktisk fanger opp alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp. Det kan også være at Sør-Odal kommune har en høyere terskel for å fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp enn andre kommuner.

Når det gjelder elever som får spesialundervisning i Sør-Odal kommune er tallet 5,2 % i 1. til 4. klasse. Landsgjennomsnittet er 5,1 %⁶. Det er altså en marginalt større andel barn som mottar spesialundervisning i denne aldersgruppen i Sør-Odal kommune, enn i resten av Norge. Til sammenligning mottar 10,8 % av elever på 5. til 7. trinn spesialundervisning, mot 9,4 % på landsbasis. Den samme økende tendensen ser vi hos elever på 8. til 10. trinn. Tallene er her illustrert i et kurvediagram:

⁴ KOSTRA Nøkkeltall, 2021.

⁵ Ibid.

⁶ KOSTRA nøkkeltall, 2021.

Tallene tilsier at Sør-Odal kommune ligger noe over landsgjennomsnittet når det gjelder spesialundervisning i grunnskolen, og at andelen barn med tiltak for å løse særskilte behov øker jo eldre barnet blir. Det er derfor et spørsmål om det settes inn tiltak tidlig nok. Vi mener også at det er viktig at iverksatte tiltak følges opp og evalueres, slik at endrede/nye behov fanges opp og tas tak i raskt.

I tillegg til at barnehager, skoler, helsestasjon og barnevern må fange opp barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, er PPT en aktuell aktør som sakkyndig instans. PPT sitt arbeid med å utforme de sakkyndige vurderingene inngår i den totale tidsbruken frem mot at vedtakene om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning blir fattet. PPT har også en oppgave med å gi råd og veiledning til barnehager og skolen. Dette er et viktig forebyggende tiltak som også har betydning i forhold til tidlig innsats. Det vil være naturlig å kartlegge saksbehandlingstiden i PPT. Hvorvidt PPT behandler saker innen rimelig tid, og sørger for at barna får et tilfredsstillende tilbud, er avgjørende for om Sør-Odal kommune oppfyller sine plikter. Det er også interessant om PPT har ressurser til å bistå barnehager og skole med råd og veiledning, og hva PPT bidrar med på området.

Å sikre en god og trygg overgang fra barnehage til skole er viktig for alle barn, men kan være mer kritisk for de med særskilte behov.⁷ Det er viktig med et nært samarbeid mellom skole og barnehage i denne forbindelse. Med hensyn til PPT kan det være behov for nye vurderinger før skolestart. Eventuelle vedtak om spesialundervisning må ideelt sett være på plass før skolestart. Det vil være aktuelt å se hvordan de ulike kommunale enhetene samarbeider om overgangen mellom barnehage og skole. Det bør være samarbeid både på systemnivå og i forhold til det enkelte barn.

4 Formål og forslag til problemstillinger

Formålet med en forvaltningsrevisjon vil være å finne ut om Sør-Odal kommune gjennom tidlig innsats klarer å forebygge utfordringer for barn i barnehage og i 1. til 4. klasse på barneskolen og sikrer at barn med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning fanges opp og gis den hjelpen de har behov for.

Dette belyses ved å besvare følgende problemstillinger:

1. Klarer kommunen, gjennom tidlig innsats, å forebygge utfordringer for barn i barnehage og 1.-4. trinn på barneskolen?
2. Sikrer kommunen at alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning fanges opp tidlig, og gis den hjelpen de har behov for?

Problemstilling én innebærer en kartlegging av hvordan kommunen forholder seg til målsettingen om tidlig innsats, hva den gjør for å sikre tidlig innsats og en vurdering av om en lykkes i dette arbeidet. Problemstillingen vil fokusere på forebyggende arbeid, råd og veiledning fra PPT og omfanget av andre tiltak for å ivareta målet om tidlig innsats.

Når det gjelder problemstilling to vil fokus være om kommunen har tiltak som sikrer tidlig innsats overfor barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning i barnehage og tidlige skoletrinn. En del av vurderingen vil også rettes mot hvordan det enkelte barn følges opp i disse årene.

⁷ <https://utdanningsforskning.no/artikler/2015/overgang-og-skolestart-for-barn-med-spesialpedagogiske-behov/>

Samarbeid for å sikre kontinuitet, gode overganger og samordnet innsats vil være gjennomgående for begge problemstillinger.

Denne forvaltningsrevisjonene avgrenses ellers i forhold til tema «rus og psykisk helse» som kontrollutvalget har bestilt fra Revisjon Øst IKS. Mens denne forvaltningsrevisjonen er rettet mot utvikling av kognisjon og ferdigheter i barneårene, vil forvaltningsrevisjonen rettet mot rus og psykisk helse i større grad være rettet mot helserelaterte forhold og mot en eldre gruppe barn og unge.

5 Aktualitet og nytteverdi

Barns oppvekstvilkår er et viktig felt det alltid er aktuelt å se nærmere på i en forvaltningsrevisjon. Barn skal etter hvert bli produktive samfunnsborgere, og det er viktig at kommunene yter gode tjenester som bidrar til at barnas oppvekst forbereder de til voksenlivet. Arbeidslivet er i økende grad blitt spesialisert, og det forventes et mye lenger utdanningsløp i dag, sammenlignet med for noen tiår siden. Kravet til spesialisering og høy utdanning bidrar til et voksende skille med hensyn til kompetanse. Dette har også ringvirkninger for individers livssituasjon i voksen alder innenfor en rekke viktige indikatorer, som lønnsnivå, helse, sosial status og opplevelse av selvrealisering.

I følge KOSTRA-tall har Sør-Odal kommune et lavere antall barn i barnehage med vedtak om spesialpedagogisk hjelp enn landsgjennomsnittet. All forskning tilsier at tidlig innsats overfor barn med utfordringer er avgjørende for senere skolegang og aktiv deltagelse i yrkeslivet. Vi oppfatter at det er risiko med hensyn til et forsvarlig tilbud og innfrielse av rettigheter. Anstrengt økonomi i kommunen kan øke risikoen ytterligere.

En forvaltningsrevisjon om tidlig innsats på feltet spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning i barnehage/grunnskole vil kunne tilføre Sør-Odal kommune nytteverdi, både for administrasjonen og for barnehagene/skolene, da revisjonen kan bidra til å gjøre opp status i kommunen, samt frembringe ny informasjon dersom feltet ikke tidligere er kartlagt. Vi vil også legge vekt på at lignende forvaltningsrevisjoner er gjennomført i andre kommuner i Innlandet, og at disse kan fungere som sammenligningsgrunnlag.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon rettet mot feltet spesialundervisning i 2016/2017.⁸ Denne forvaltningsrevisjonen var konsentrert rundt enkeltvedtak, dokumentasjon og rutiner og systemer for kvalitetskontroll på området. Selv om en gjennomgang av tidlig innsats vil ha en noe annen vinkling enn forvaltningsrevisjonen fra 2016/2017 vil en kunne følge opp hvorvidt anbefalinger vedrørende internkontroll og samarbeid mellom barnehage/skole og PPT er fulgt opp.

6 Kilder til revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/ formålstjenlig/effektivt.

Revisjonskriteriene utledes med utgangspunkt i problemstillingene og danner grunnlaget for hva de innsamlede data vurderes opp mot. I og med at revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal

⁸ Spesialundervisning i Sør-Odal, Hedmark Revisjon IKS 2016/2017

for hvordan tilstanden bør være på området, danner kriteriene også utgangspunkt for revisjonens anbefalinger. Det synes i dette prosjektet aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Barnehageloven
- Opplæringsloven
- Forvaltningsloven
- Læreplanen for skoler (LK20)
- Rammeplanen for barnehager
- Forskrift om pedagogisk bemanning
- Veilederen om spesialpedagogisk hjelp, Udir
- Veilederen om spesialundervisning, Udir
- Veilederen om overganger for barn og unge som får spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning, Udir

Listen over kilder er ikke uttømmende, og det kan bli endringer. Revisjonskriterier utledes i innledende fase av prosjektet.

7 Metode for datainnsamling

Valg av metode vil variere etter formålet med forvaltningsrevisjonen og hvilke problemstillinger man ønsker svar på. Vi vurderer dokumentstudier, intervjuer og spørreundersøkelse som mest relevant for denne revisjonen.

Dokumentstudier:

Undersøkelsen vil blant annet omfatte gjennomgang og vurdering av relevante dokumenter, som i denne sammenheng kan være:

- Ulike plan- og strategidokumenter, utredninger og rapportering i kommunen.
- Prosedyrer/rutinebeskrivelser
- Oversikt over henvisninger og enkeltvedtak vedrørende spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning.
- Dokumentasjon i tilknytning til kommunens saksbehandlingssystem hos PPT.
- Dokumentasjon fra helsestasjon, barnevern, barnehage, skole og PPT vedrørende spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning.

Listen er ikke uttømmende og flere typer dokumenter kan komme til etterhvert i prosjektarbeidet.

Intervjuer:

Det gjennomføres et begrenset antall intervjuer med nøkkelpersonell i kommuneadministrasjonen, PPT, helsestasjon, barnevern, og kommunale barnehager og grunnskoler. Det legges også opp til å gjøre intervjuer med ledelsen i utvalgte private barnehager. Det tas høyde for maksimalt *ti* intervjuer i prosjektet.

Det vil bli gjennomført intervjuer med respondenter på ledernivå og ansatte fra aktuelle barnehager og skoler, samt helsestasjon, barnevern og PPT. I forkant av intervjuene vil det bli utarbeidet intervjuguide(r). Referat fra intervjuene vil bli verifisert av den enkelte respondent.

Aktuelle respondenter kan være:

- Respondent(er) fra kommuneadministrasjonen.
- Respondenter fra kommunale og private barnehager.

- Respondenter fra Glommasvingen skole.
- Respondent(er) fra PPT.
- Respondent(er) fra helsestasjon.
- Respondent(er) fra barnevernet.

Spørreundersøkelse:

Det planlegges å gjennomføre en spørreundersøkelse rettet mot ledere og ansatte i de kommunale barnehagene og mot ledelse og pedagogisk personell tilknyttet 1-4 trinn i skolen. En slik undersøkelse må ses opp mot hva kommunen har av relevant informasjon/dokumentasjon på området. Om kommunen selv har gjort kartlegginger av de ansattes oppfatninger rundt tidlig innsats i senere tid kan dette legges til grunn som data i forvaltningsrevisjonen.

Verifisering av innhentet data:

Alle data som innhentes vil bli verifisert. Intervjuer verifiseres av personene som bli intervjuet, og dokumentstudiene av Sør-Odal kommune. Prosjektet gjennomføres i samsvar med Norges kommunerevisorforbund sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

8 Organisering og ansvar

Prosjektet er planlagt gjennomført av utøvende forvaltningsrevisor i samarbeid med en oppdragsansvarlig. Revisjon Øst IKS står for sammensetning av prosjektgruppen. Prosjektet antas å kunne gjennomføres innenfor en ramme på 320 timer.

Prosjektet er planlagt å startes opp i oktober/november 2022. Endelig rapport er planlagt ferdigstilt for behandling i kontrollutvalget i mars/april. Tidspunkt for levering er avhengig av at administrasjonen tilrettelegger og oversender informasjon slik at vi kan gjennomføre prosjektet mest mulig effektivt.

Arkivsak-dok. 20/00002-5
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023	29.08.2022

SAK S-36/22 BEREDSKAP - KOMMUNENS FOKUS

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget ta informasjonen til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kommunens kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet. I den forbindelse ønsker kontrollutvalget en orientering om beredskapen i kommunen.

Kontrollutvalget behandlet i møte 21.3.22 jf. Sak S-16/22 oppfølging – FR beredskap, hvor rådgiver Morten Andreassen gav en orientering om beredskap i kommunen. Kontrollutvalget bemerket at beredskap er svært aktuelt tema i dag, og reiser spørsmålet om det er avsatt nok ressurser til dette viktige arbeidet i kommunen.

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektør Anita Orlund eller den hun delegerer møter til neste kontrollutvalgsmøte, for å gi en orientering i saken.

Arkivsak-dok. 18/00010-124
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023	29.08.2022

SAK S-37/22 STATUS OPPDRAGSAVTALE 1. HALVÅR 2022

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 1. halvår 2022 til orientering.

Vedlegg:

1. Statusrapport pr.1. halvår 2022.

Saksframstilling:

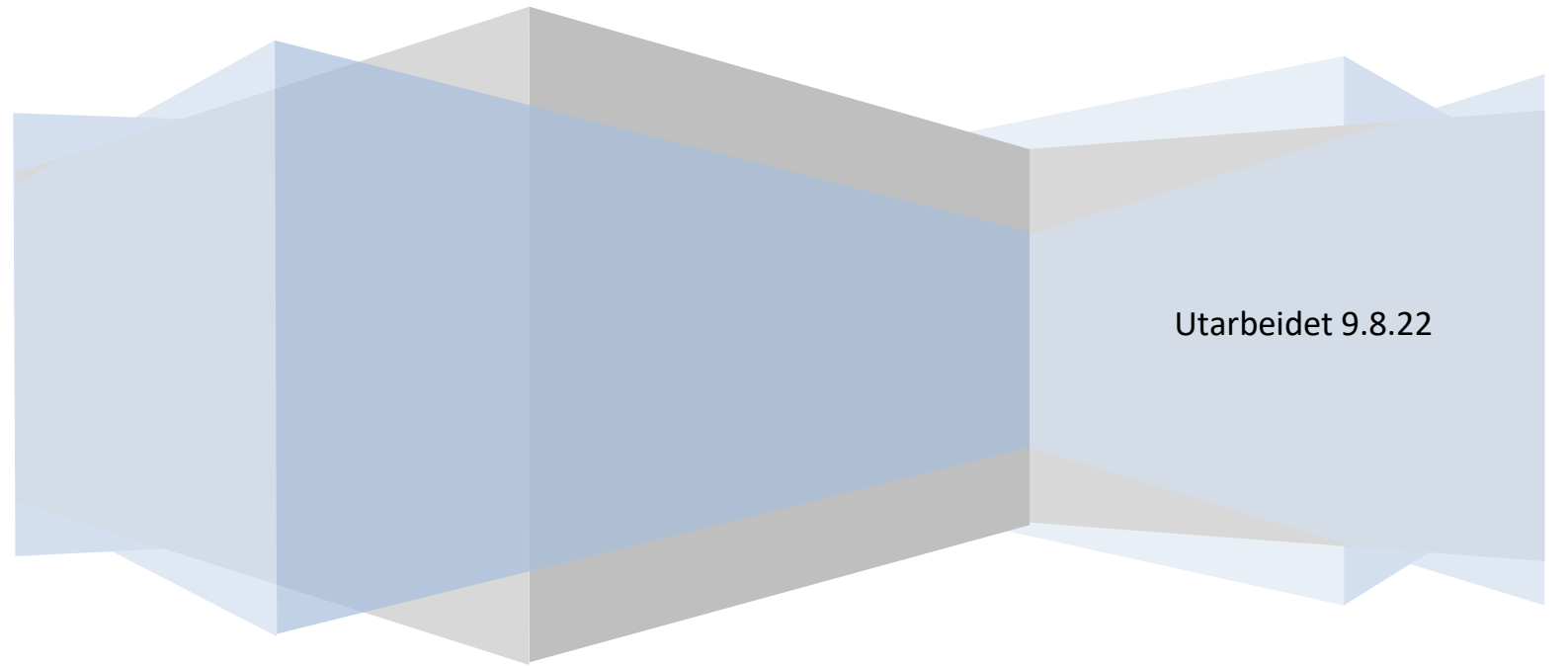
Kontrollutvalget behandlet i møtet 27.10.21 (sak S-43/21) oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS. Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over planlagt ressursbruk for revisjonen i Sør-Odal kommune. Vedlagte statusrapport gir informasjon om ressursbruken for første halvår 2022.

Revisjonen skriver at tidsbruken pr. første halvår 2022 antas å være innenfor budsjettert tidsbruk og det er ingen vesentlige avvik som bør følges opp.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter antas å være omtrent ajour per 30.06.21 i henhold til de prosjektplaner og avtaler som er inngått med kontrollutvalget.

Statusrapport revisjon for 2022 - pr 30.6

Sør-Odal kommune

Utarbeidet 9.8.22

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2022 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget pr 30.06. Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, samt statusrapporter under vegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og eierskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den fremgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Timer avtalt 2022	Timer medgått pr 30.06	Timer medgått pr 31.12	Forbruk 2022	Prognose timer
Regnskapsrevisjon					
1 Regnskapsrevisjon	580	393,00	-	-	-
2 Revisjonsuttalelser	140	120,50	-	-	-
3 Beboerregnskap	10	-	-	-	-
4 Veiledning/bistand	20	3,25	-	-	-
5 Etterlevelseskontroll	25	18,00	-	-	-
SUM 1-5	775	534,75	-	69,00 %	775
Bestilte rev.tj.					
6 Mindre undersøkelser	25	-	-	-	-
7 Forvaltningsrevisjon	375	123,50	-	-	-
8 Eierskapskontroll	50	68,50	-	-	-
SUM 6-8	450	192,00	-	42,67 %	450
Annet					
9 Møter i Kontrollutvalg/ Kommunestyre	50	25,00	-	50,00 %	50
SUM TOTALT 1-9	1 275	751,75	-	58,96 %	1 275

Linje 6 omfatter følgende særskilte bestillinger:
Ingen særskilte bestillinger i 1. halvår 2022.

Linje 7 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

255	Barn og unges oppvekstvilkår rus- og psykisk helse	123,50 timer
Totalt		123,50 timer

Prosjekt 255, barn og unges oppvekstvilkår, ble bestilt i møte den 22.3.21. Prosjektet skulle gjennomføres innenfor en ramme på 250 timer. Tidspunkt for ferdigstilling ble satt til våren 2022. Det er senere avtalt at rapporten skal ferdigstilles slik at den kan komme til behandling i kontrollutvalget høsten 2022.

Linje 8 omfatter følgende selskapskontroller:

1481	Overordnet eierskapskontroll	68,50 timer
Totalt		68,50 timer

Prosjektplan overordnet eierskapskontroll ble bestilt i møte den 8.2.21, jf sak 12/21. Kontrollutvalget ga sin tilslutning til denne i møte den 25.5.21, jf sak 27/21.

Overordnet eierskapskontroll skulle gjennomføres innenfor en tidsramme på 75 timer, og ferdigstilles innen mars 2022. Rapporten ble behandlet i møte den 18.5.22, jf sak 26/22.

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-5:

Foreløpig revisjonsberetning for Sør-Odal kommunes regnskap for 2021 ble avlagt 13.4.22. Revisjonsberetningen ble behandlet i møte den 18.5.22, jf sak 23/22.

Rapport om forenklet etterlevelseskontroll om vederlag og etterberegning er avlagt 22.6.22. Kontrollutvalget skal etter planen behandle rapporten i møte 29.8.22.

Plan for forenklet etterlevelseskontroll (2021-2024), ble for øvrig framlagt for kontrollutvalget i møte den 29.11.21, jf sak 59/21.

Oppdragsavtalen 6-8

Planlagt ressursbruk, status og kommentarer fremgår av tabellen over.

Det er ikke registrerte andre avvik i forhold til prosjekter som etter vår vurdering trengs å følges opp.

Oppdragsavtalen 9

Medgått tid ligger noe over det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 10,50 timer på møtedeltakelse og 14,50 timer på forberedelser i 1.halvår 2022. I tillegg kommer kjøring på 10,75 timer som knytter seg i det alt vesentligste til møter innenfor regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og i kontrollutvalg/kommunestyre mm. Timer til kjøring er innkalkulert som en del av timeprisen på kr 1 050.

Oppsummering revisjon

Revisjonsberetning for 2021 er avlagt innen fristen 15.4.

Rapport om etterlevelseskontroll er avlagt innen fristen 30.6.

Revisjonsuttalelse knyttet til de store refusjonsordningene med staten er avlagt innen frister som er avtalt for disse.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller vurderes å være ajour pr 30.6.22 iht de prosjekt- og fremdriftsplaner som er avtalt med kontrollutvalget.

Løten, den 9. august 2022

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Arkivsak-dok. 18/00010-125
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

29.08.2022

SAK S-38/22 FORSLAG TIL OPPDRAGSAVTALE 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar forslag til oppdragsavtale til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Revisjon Øst legger frem ett forslag til oppdragsavtale for 2023 i møte med kontrollutvalget 29.08.2022.

Kontrollutvalget tar en diskusjon i saken.

OPPDRA GSAVTALE

MELLOM

KONTROLLUTVALGET

I

SØR-ODAL KOMMUNE

OG

Revisjon Øst IKS

2023

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

---

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Revisjon Øst IKS. Revisjon Øst IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapet.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Revisjon Øst IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Revisjon Øst IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll med vesentlige budsjettavvik. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Eierskapskontroll i samsvar med RSK 002 standard for eierskapskontroll. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Revisjon Øst IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse, samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.23 – 31.12.23**.
Oppdragsavtalens punkt 3 for 2024 reforhandles høsten 2023.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter kr 1100 i timesats for 2023 som vedtas av representantskapet i Revisjon Øst IKS.

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	550	1 100	605 000
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	175	1 100	192 500
3 Revisjon av beboerregnskap	10	1 100	11 000
4 Veiledning/bistand	20	1 100	22 000
5 Forenklet etterlevelseskontroll	25	1 100	27 500
SUM 1-5	780	1 100	858 000
Bestilte revisjonstjenester			
6 Bestilte mindre undersøkelser	25	1 100	27 500
7 Forvaltningsrevisjon	375	1 100	412 500
8 Eierskapskontroll	50	1 100	55 000
SUM 6-8	450	1 100	495 000
Annet			
9 Møter i kontrollutvalg og k-styre	50	1 100	55 000
SUM TOTALT	1 280	1 100	1 408 000

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-5 og 9 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjenestene på linje 6-8 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal på ¼ av oppdragsavtalte timer.
- Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 20. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
  - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 22/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal skjema for "Lønn og pensjonskostnader" foreligge avstemt mot regnskapet.
  - Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedr. kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen eller innenfor de frister som er satt av eksternt tilskuddsgiver. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksemplvis

tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

4 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjonstjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventninger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventet nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

5 RAPPORTERING

5.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

5.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfylle krav til uavhengighet.

Revisjon Øst IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis, samt vandel

5.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Interimsrapport (vinter)

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

5.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling
- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

5.5 Økonomirapportering

Revisjon Øst IKS rapporterer til kontrollutvalget 30.06 og en årsrapport pr 31.12.

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Halvårsrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av halvårsrapporteringen skal Revisjon Øst IKS løpende informere kontrollutvalget om forventet vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Revisjon Øst IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Revisjon Øst IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med daglig leder i Revisjon Øst IKS.

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

Skarnes, den 29.8.22

Ole Sverre Spigseth
kontrollutvalgsleder
Sør-Odal kommune

Morten Alm Birkelid
daglig leder
Revisjon Øst IKS

Arkivsak-dok. 18/00089-55
Saksbehandler Karoline Simensen

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2019-2023

29.08.2022

SAK S-39/22 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken fremmes uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling: